

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

2026 елның «___» сентябреннән

№ _____

«2026–2028 елларга Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль
районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру»
муниципаль программасын раслау турында

Россия Федерациясе Президентының «Россия Федерациясенң 2030 елга кадәр һәм 2036 елга кадәр перспективада үсешенң милли максатлары турында» 2024 елның 07 маендагы 309 номерлы Указы, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте концепциясе турында» 2013 елның 26 июлендәге УП-695 номерлы Указы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 18 декабрендәге 1006 номерлы карары нигезендә, дәүләт, жәмгыять, кеше һәм граждан мәнфәгатьләрен тәмин итү, Россиянең дәүләт бердәмлеген һәм бөтенлеген ныгыту, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында яшәүче халыklar вәкилләренң этномәдәни үзенчәлеген саклау максатларында, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты карар кабул бирә:

1. «2026–2028 елларга Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасын (алга таба – программа) расларга.

2. Программаның муниципаль координаторы итеп Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеген билгеләргә.

3. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына тиешле елга бюджет формалаштырганда программаны гамәлгә ашыру өчен финанс чаралары бүлеп бирүне күздә тотырга тәкъдим итәргә.

4. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы»нда: <https://pravo.tatarstan.ru>, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы муниципаль

берәмлекләре порталында Яңа Чишмә муниципаль районының рәсми сайтында: <https://novosheshminsk.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга.

5. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының «2023–2025 елларга Яңа Чишмә муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасын раслау турында 2023 елың 27 апрелендәге 115 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

6. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары Бутина Анна Ивановнага йөкләргә.

Житәкче

Р.Р. Фасахов

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Башкарма комитетының
2026 елның «___» сентябрендәге
___ номерлы карары белән
расланган

«2026–2028 елларга
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында
дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру»
муниципаль программасы

**«2026–2028 елларга Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль
районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль
программасының паспорты**

Муниципаль программаның исеме	«2026–2028 елларга Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасы (алга таба – программа)
Муниципаль заказ бирүче	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны эшләү өчен нигезләр	Россия Федерациясе Президентының «Россия Федерациясенең 2030 елга кадәр һәм 2036 елга кадәр перспективада үсешенең милли максатлары турында» 2024 елның 7 маендагы 309 номерлы Указы; Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте концепциясе турында» 2013 елның 26 июлендәге УП-695 номерлы Указы; Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 18 декабрендәге 1006 номерлы карары; Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимият органнары һәм жирле үзидарә органнары өчен чит ил гражданның Россия Федерациясе территориясендә социаль һәм мәдәни яраклашу өлкәсендә дәүләт сәясәтен тормышка ашыруның нәтижелелеген арттыру буенча 2022 елның 29 декабрендә 199 номерлы Россия милләтләр эшләре буенча федераль агентлыгы боерыгы белән расланган методик рекомендацияләре; Россия Федерациясе Бюджет кодексы
Муниципаль программаны төп эшләүче	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның җаваплы башкаручысы	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге
Программаны бергә үтәүчеләр	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге; Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге.
Программаның координаторы	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге
Муниципаль программаның максатлары һәм бурычлары	Программаның максатлары – Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру, этника һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны ныгыту, милләтара конфессия мөнәсәбәтләрен гармонияләштерү, Яңа Чишмә муниципаль районында яшәүче халыкларның этномәдәни һәм тел төрлелеген саклап калу һәм аларга ярдәм итү, чит ил гражданның Россия жәмәгәтчелегенә уңышлы

	социомәдәни адаптацияләү һәм интеграцияләү, гомумроссия гражданлык һәм татарстанлык тиндәшлеген ныгыту. Программаның бурычлары: 1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль органнарның гражданлык жәмгыяте институтлары белән үзара эшчәнлеген камилләштерү. 2. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләренә этномәдәни үсешенә ярдәм итү һәм гомумроссия граждан тәңгәллеген ныгыту 3. Милләтара һәм конфессияара тынычлык һәм татулыкка, мигрантларның социаль-мәдәни жайлашуына һәм интеграциясенә шартлар тудыру һәм ярдәм итү. 4. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында татар, рус һәм башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү өчен шартлар тудыру. 5. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен фәнни-белем бирү һәм мәгълүмати тәмин итү
Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2026 – 2028 еллар
Муниципаль программаны еллар буенча финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	Программа чараларын финанслау Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырылачак. Программада бюджеттан тыш акчаларны (эшмәкәрләр, иганәчеләр акчаларын) жәлеп итү мөмкинлеге каралган.
Муниципаль программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (бәяләү индикаторлары нәтижеләре)	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышын уңай бәяләүче район халкы өлеше - 80 процент; Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышын уңай бәяләүче район халкы өлеше - 83,9 процент; гражданныр бердәмлеген ныгытуга һәм милләтара мөнәсәбәтләрне гармонизацияләүгә юнәлтелгән чараларда катнашучылар саны – 436 355 кеше; Россия халыкларының этномәдәни үсешенә һәм тел төрлелегенә ярдәм итүгә юнәлдерелгән чараларда катнашучылар саны – 412 610 кеше; гомумроссия гражданлык тәңгәллегә дәрәжәсе – 80,5 процент; татарстанлык тиндәшлеге дәрәжәсе – 80 процент; башка милләт вәкилләренә карата толерант мөнәсәбәт дәрәжәсе - 95,2 процент; милли билгеләр буенча дискриминация булмауны билгеләп үтүче гражданныр өлеше - 93,8 процент; чит ил гражданнырына (мигрантларга) тискәре мөнәсәбәт кичермәүче гражданныр өлеше - 79 процент; Татарстан Республикасында дәүләт милли үсеш өлкәсендәге проектлар һәм программаларны гамәлгә ашыру барышында кулланыла торган халыкларның телләре саны - 6; өстәмә һөнәри белем бирү программалары буенча укыган Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру өчен җаваплы дәүләт граждан һәм муниципаль

	хезмәткәрләр саны - кимендә 2 кеше; милли, рухи-агарту эшчәнлегә өлкәсендә коммерциягә карамаган оешмалар үткәргән чаралар саны – 48;
Программаны гамәлгә ашыруны контрольдә тотуны оештыру системасы	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты

I. Программаны тормышка ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән аны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

«2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында дәүләт милли сәясәттен гамәлгә ашыру» муниципаль программасы Россия Федерациясе Президентының «Россия Федерациясенең 2030 елга кадәр һәм 2036 елга кадәр перспективада үсешенә милли максатлары турында» 2024 елның 7 маендагы 309 номерлы Указы, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәт концепциясе турында» 2013 елның 26 июлендәге УП-695 номерлы Указы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасының «Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәттен гамәлгә ашыру» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 18 декабрендәге 1006 номерлы карары нигезендә, дәүләт, жәмгыять, кеше һәм граждандан мәнфәгатьләрен тәмин итү, Россиянең дәүләт бердәмлеген һәм бөтенлеген ныгыту, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында яшәүче халыклар вәкилләренә этномәдәни үзенчәлеген саклау максатларында эшләнә.

Яңа Чишмә муниципаль районында ижтимагый-сәси вазгыять тотрыклы булып кала.

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы үз составы буенча күпмилләтле. 2026 елның 01 гыйнварына районда 12316 кеше яши, шулардан:

татарлар - 40,7 %

руслар - 53,6 %;

чуашлар - 3,5 %;

башка милләتلәр - 2,2 %.

Татарстан Республикасының Яңа Чишмә муниципаль районында төрле мәдәният һәм дин вәкилләре озака вакыт бергә яшәгәндә барлыкка килгән күршелек традицияләре бүгенгә көндә дә саклана.

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында, бөтен республикада халыкның күпмилләтле составы кебек үк, динамик рәвештә үзгәрә, элекке союздаш республикалардан чыккан яңа этник группалар барлыкка килә (азербайжаннар, әрмәннәр, үзбәкләр, тажиклар, казахлар, кыргызлар, грузиннар, украиннар, молдаваннар).

Районда 2026 елның 01 гыйнварына вакытлыча килгән 13 чит ил гражданы миграция исәбенә куелган, яшәү рәхсәте буенча – 33 чит ил гражданы һәм вакытлыча яшәү рәхсәте белән – 1 чит ил гражданы яши.

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында 7 милли берләшмә уңышлы үсеш алган: Бөтендөнья татар конгрессының Яңа Чишмә бүлегә, «Татарстан Республикасының рус милли-мәдәни берләшмәсе» региональ ижтимагый оешмасының Яңа Чишмә жирле бүлекчәсе, керәшеннәр ижтимагый оешмасының Яңа Чишмә бүлегә, «Ак калфак» татар хатын-кызларының район ижтимагый оешмасы, Яңа Чишмә муниципаль районының Чуаш милли мәдәни үзәге, Әрмәннәр милли-мәдәни берләшмәсенең жирле ижтимагый оешмасы, Татарстан Республикасының Яңа Чишмә муниципаль районында яшәүче үзбәкләргә милли-мәдәни берләшмәсенең жирле ижтимагый оешмасы.

19 дини оешма бар, шул исәптән мөселманнарныкы - 12 һәм православиегә караганны - 7. Традицион дини агым вәкилләре гыйбадәт кылу вакытында агарту эше белән шөгыльләнәләр, анда халык арасында дини һәм конфессияләргә розгыш-талашны булдырмауга басым ясыйлар. Руханилар лидерлары район чараларында актив катнашалар, мәгърифәтчелек эше белән шөгыльләнәләр.

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының жирле үзидарә органнарының сәяси, иҗтимагый һәм дини берләшмәләр лидерлары белән хезмәттәшлеге нәтижәсендә Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә милләтара һәм динара конфликтлар теркәلمәгән.

Санкцияләnmәгән митинглар һәм пикетлар үткәрелмәде.

Яңа Чишмә муниципаль районында милләтара тынычлыкны һәм татулыкны саклау буенча уңай тәҗрибә тупланган, башлангыч стадиядә экстремизм хәвеф-хәтәрләрен бетерү, халыкның толерантлыгын арттыру һәм этносоциаль һәм дини каршылыкларны җиңү буенча актив эш алып барыла.

Шул ук вакытта мигрантларга хокукый белем бирү, аларның социаль-мәдәни жайлашуы һәм җәмгыятьтә интеграциясә буенча эш җитәрлек дәрәҗәдә оештырылмаган, кабул итүче җәмгыять һәм мигрантлар арасында мәдәниялә аралашу һәм ышаныч дәрәҗәсә түбән.

Этномәдәни үсеш, милләтара һәм конфессиялә мөнәсәбәтлә мәсьәләләрендә идарә итү системасы, мәгариф, мәдәният учреждениеләре, яшыләр сәясәтә һәм массакүләм мәгълүмат чаралары кадрларының квалификациясен һәм компетентлыгын күтәрү мөһим бурыч булып тора.

Һәрвакыт этник һәм дини ұзаң гармониялә формалашмый. Берничә очракта дини өләш халыкларның тарихи формалашкан этномәдәни үзенчәлеген юкка чыгара. Республика өчен традицион булмаган дини агымнарның үтеп керүә күзәтелә.

Экстремизмга, терроризмга, хокук бозулар кылуга ярдәм итүчә сәбәпләрне һәм шартларны кисәтүгә, ачыклауға, бетерүгә юнәлдерелгән чараларга системалы якин килү районда социаль-иқътисадый һәм иҗтимагый-сәяси хәлә яхшыртуның иң мөһим шартларыннан берсә булып тора.

Милли сәясәт стратегиясеннән килеп чыга торган чараларны һәм бурычларны гамәлгә ашыру өчен Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру буенча муниципаль программа кирәк, ул жирлә халыкның, бигрәк тә яшыләрнең, башка этник, конфессиональ бергәлеклә вәкилләренә карата толерантлы, гуманлы һәм ихтирамлы мөнәсәбәтә Формалаштыру һәм җәмгыятьтә этникара татулыкны, милли һәм дини түземлеклә саклау өчен тиешлә шартлар тудыруны тәмин итәчәк.

Программа Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә конфессиялә, милләтара тынычлыкны һәм татулыкны тәмин итүгә, экстремизмга, ксенофобия күренешләренә, милли, раса түземсезлегенә һәм этник дискриминациягә каршы торуға юнәлтелгән эшчәнлектә жирлә үзидарә һәм гражданлык җәмгыятә институтларының потенциалын максималь рәвештә куллануны күздә тота.

Программа планына үзара ихтирам һәм татулык традицияләре нигезендә гражданнарның этномәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерүгә ярдәм итүчә оештыру, мәдәни-массакүләм һәм мәгариф чаралары кертелгән.

Программа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү өчен ачык документ булып тора.

II. Программаның төп максатлары һәм бурычлары.

Программаның максаты - Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру, милләтара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне гармонизацияләү, Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның этномәдәни һәм тел күптөрлелеген саклап калу һәм аңа ярдәм итү, чит ил гражданның Россия жәмәгәтчелегенә уңышлы социомәдәни адаптациясе һәм интеграциясе, гомумроссия гражданлык һәм татарстанлык тиндәшлеген ныгыту.

Куелган максатларга ирешү Программаның түбәндәге бурычларын тормышка ашыруны күздә тотат:

1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә дәүләт милли сәясәт өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль органның гражданлык жәмгыять институтлары белән үзара эшчәнлеген камилләштерү.

2. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләренә этномәдәни үсешкә ярдәм итү һәм гомумроссия граждан тәңгәллеген ныгыту

3. Милләтара һәм конфессияара тынычлык һәм татулыкка, мигрантларның социаль-мәдәни жайлашуына һәм интеграциясә шартлар тудыру һәм ярдәм итү.

4. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында татар, рус һәм башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү өчен шартлар тудыру.

5. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен фәнни-беләм бирү һәм мәгълүмати тәмин итү

Программаны гамәлгә ашыру вакыты: 2026 – 2028 еллар.

Дәүләт милли сәясәт өлкәсендә түбәндәге чараларны гамәлгә ашыруны дәвам итү каралган:

мигрантларның жайлашуына һәм интеграциясә ярдәм итү;

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә яшәүче халыкларның этномәдәни үсешкә юнәлдерелгән чаралар һәм инициативаларны үтәү;

милләтара мөнәсәбәтләр торышын мониторинглау системасын булдыру һәм аның белән бергә алып бару һәм милләтара конфликтларны иртәрәк кисәтү;

Россия халыклары турындагы беләмнәргә таратуга юнәлдерелгән беләм бирү чараларын гамәлгә ашыру;

компетенцияләрендә гомумгражданлык бердәмлегә һәм милләтара мөнәсәбәтләрне гармонизацияләү мәсьәләләргә булган дәүләт граждан һәм муниципаль хезмәткәрләргә квалификациясә күтәрү.

Программаның нәтижеләлеген бәяләү өчен программаның максатчан индикаторлары һәм аны гамәлгә ашыру нәтижеләлегә күрсәткечләргә кулланыла.

Программаның максатчан индикаторлары һәм программаны гамәлгә ашыру нәтижеләлегә күрсәткечләргә программа кушыматада күрсәтелгән.

2028 елга программага кушымтада каралган максатчан индикаторларның һәм күрсәткечләрнең югары күрсәткечләренә ирешү программаның уңышлы тормышка ашырылуы турында сөйли.

III. Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Программа чараларын финанслау Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырылачак.

Программада бюджеттан тыш акчалар (эшмәкәрләр, иганәчеләр акчалары) жәлеп итү мөмкинлегенә каралган.

IV. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы - Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм башкаручыларның акчаларны нәтижәле куллануын контрольдә тотуны тәмин итә.

V. Программаны тормышка ашыруның социаль-иқтисадый нәтижәләгән бәяләү

Программаны гамәлгә ашыру муниципаль хакимият органның, гражданның жәмгыяте институтларының, социаль юнәлешле иқтисады берләшмәләреннән Россия гомумгражданның үзәгін ныгыту, кешеләреннән кыйммәт ориентацияләрен һәм үз-үзләрен тоту нормаларын уңай үзгәртү, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының тотрыклы үсешендә мөһим фактор буларак Бердәм этномәдәни пространство формалаштыру мәсьәләләрендәгә тырышлыкларын берләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

Этнокультура өлкәсендә төп нәтижәләр, кагыйдә буларак, соңрак күренә, аерым алганда, төрле халыклар вәкилләреннән мәдәнияткә, телгә һәм гореф-гадәтләргә хөрмәте артуда, кыйммәтләреннән һәм кешеләреннән үз-үзләрен тотуларында уңай үзгәрешләрдә, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының тотрыклы үсешендә мөһим факторы буларак бердәм этномәдәни киңлекне үстерүдә чагыла.

Программаны гамәлгә ашырудан социаль-иқтисадый нәтижә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында яшәүче халыкларның социаль тотрыклылыгын, миллиәтә һәм конфессиялә тынычлыкны һәм татулыкны, этномәдәни үзенчәлекләрен саклап калудан һәм социаль-мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерүдән гыйбарәт һәм түбәндәгечә чагыла:

- этномәдәни һәм социаль халәтне яхшыртуда;
- региональ һәм гомумроссия гражданның тәңгәллеген ныгытуда; этномәдәни потенциалны файдалануның нәтижәләгән артуда;
- миллиәтә һәм динара конфликтларны булдырмый калуда;
- регионның инвестицион һәм туристлык жәлеп итүчәнлеген артуда;
- мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен һәм интеграциясен камилләштерүгә юнәлдерелгән чаралар системасын гамәлгә ашыруда.

VI. Муниципаль программаны тормышка ашыруны күзәтү һәм нәтижәлелеген бәяләү тәртибе

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру мониторингы дигәндә муниципаль программаны һәм аның структур элементларын үтәүнең факттагы параметрларын үлчәү, аларның план параметрларыннан тайпылышларын билгеләү, муниципаль программаны һәм аның структур элементларын гамәлгә ашырганда барлыкка килгән куркынычларны билгеләү, киләчәк чорга план күрсәткечләренең үтәлешен фаразлау чаралары системасы аңлашыла.

Муниципаль программаны тормышка ашыруны күзәтү муниципаль программаны тормышка ашыру барышы турында хисаплар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы турында хисап эзерләү аның структур элементларын гамәлгә ашыру барышы турындагы хисаплар нигезендә дәүләт программалары порталында урнаштырылган тәкъдим ителә торган формалар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Хисап ел саен бирелә.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы турындагы хисапта, мондый программаның структур элементларын гамәлгә ашыру барышы турындагы хисапларда түбәндәге параметрлар турында факттагы белешмәләр чагылдырылырга тиеш:

- а) күрсәткечләр;
- б) чаралар (нәтижәләр);
- в) финанслауның барлык чыганаclarы исәбеннан финанс тәмин ителү күрсәткечләре;
- г) контроль нокталары.

Хисаплылык муниципаль программа паспортындагы, аның структур элементы паспортындагы белешмәләр белән чагыштырып төзелә.

Муниципаль программаны һәм аның структур элементларын гамәлгә ашыру барышы турында хисаплар төзегәндә муниципаль программаның гамәлгә ашуын раслый торган күрсәткечләр, нәтижәләр, чаралар, объектлар һәм контроль пунктлары һәм аның структур элементлары булган документлар тапшыру мәжбүри.

Жаваплы башкаручы, муниципаль программаның уртак башкаручылары һәм катнашучылары муниципаль программаны гамәлгә ашыру мониторингы кысаларында тапшырыла торган белешмәләрнең дөрөсләгән тәмин ителәр.

«2026-2028 еллар Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль программасының максатчан индикаторлары һәм нәтижәлелек күрсәткечләре

Максатчан күрсәткечләр	Үлчәү берәмлеге	2025 елның база күрсәткече	2026 ел	2027 ел	2028 ел
1	2	3	5	6	7
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль	%	78,8	79,0	79,5	80

районында конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышын уңай бәяләүче район халкы өлеше					
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышын уңай бәяләүче район халкы өлеше	%	83,5	83,6	83,7	83,8
Чараларда катнашучыларның гомуми саны, шул исәптән:	катнашучылар саны, кеше	357 314	378 400	416 240	457 824
гражданлык бердәмлеген ныгытуга һәм милләтара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә юнәлдерелгән чараларда	катнашучылар саны, кеше	27 314	30 045	33 050	36 355
Россия халыкларының этномәдәни үсешенә һәм тел төрлелегенә ярдәм итүгә юнәлдерелгән чараларда	катнашучылар саны, кеше	390 000	341 000	375 100	412 610
Гомумроссия гражданлык тәңгәллегә дәрәжәсе	%	79	79,5	80	80,5
Татарстан тиндәшлегә дәрәжәсе	%	78,5	79	80	80
Башка милләт вәкилләренә карата толерант мөнәсәбәт дәрәжәсе	%	94,9	95,0	95,1	95,2
Милли билгә буенча дискриминация булмауны билгеләп үтүче гражданнар өлеше	%	93,4	93,5	93,6	93,8
Чит ил гражданнарына карата тискәре мөнәсәбәт кичермәгән гражданнар өлеше	%	76	77	78	79
Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтә өлкәсендәге проектларны һәм программаларны гамәлгә ашыру барышында кулланыла торган халык телләре саны	берәмлек	6	6	6	6
Өстәмә һөнәри белем бирү программалары буенча белем алган Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәттен гамәлгә ашыру өчен җаваплы муниципаль хезмәткәрләр саны	берәмлек	2	2	2	2
Милли рухи-агарту эшчәнлегә өлкәсендә коммерциягә карамаган оешмалар үткәргән чаралар саны	берәмлек	42	45	47	48

«2026-2028 елларга Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районында дәүләт
милли сәясәтен гамәлгә ашыру» муниципаль
программасына кушымта

«2026-2028 еллар Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру»
муниципаль программасын тормышка ашыруның максатчан индикаторлары һәм нәтижәлелек күрсәткечләре

№ т/б	Чараның атамасы	Башкаручылар	гамәлгә ашыру вакытлары	шартлы билге	еллар буенча нәтижәлелек күрсәткечләре		
					2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8
Бурычның атамасы: 1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт һәм муниципаль органнарның гражданлык жәмгыяте институтлары белән үзара эшчәнлеген камилләштерү							
1.1.	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында дәүләт милли сәясәте Концепциясен гамәлгә ашыру буенча программалар һәм планнар эшләү һәм кабул итү	ТР Яңа Чишмә МР БК	2026- 2028 еллар	программалар, планнар саны, берәмлек	2	2	2
1.2.	Татарстан Республикасы дәүләт милли сәясәте Концепциясен гамәлгә ашыруда милли-мәдәни автономияләрнең катнашуы мәсьәләсе буенча Татарстан Республикасында яшәүче халыклар вәкилләренең	ТР Яңа Чишмә МР БК	2026- 2028 еллар	киңәшмәләр саны, берәмлек	1	1	1

	милли-мәдәни автономияләр житәкчеләренә республика киңәшмәсендә катнашу						
1.3.	Яңа Чишмә муниципаль районында Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте Концепциясен гамәлгә ашыру мәсьәләсе буенча авыл жирлекләре башлыклары, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы башкарма комитеты, социаль яклау, хокук саклау органнары, мәдәният учреждениеләре бүлекләре житәкчеләре белән район семинар-киңәшмәләре үткәргү	ТР Яңа Чишмә МР БК Яңа Чишмә МР БК мәдәният бүлеге Яңа Чишмә МР БК мәгариф бүлеге	2026- 2028 еллар	семинар-киңәшмәләр саны, берәмлек	4	4	4
1.4.	Дини оешмалар, иҗтимагый һәм милли берләшмәләр эшчәнлеген тәмин итүче муниципаль хезмәткәрләренә квалификациясен күтәрү	ТР Яңа Чишмә МР БК	2026- 2028 еллар	укылган муниципаль хезмәткәрләр саны, берәмлек	2	2	2
1.5.	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр өлкәсендә эшчәнлек алып баручы социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга ярдәм күрсәтүне оештыру	ТР Яңа Чишмә МР БК, Яңа Чишмә МР ФБП (киләшү буенча)	2026- 2028 еллар	үткәрелгән чаралар саны, берәмлек	1	2	3

1.6.	Милләтенә, теленә, дини карашларына бәйсез рәвештә гражданнарның тигез хокуклылыгын бозу фактлары, эшкә кабул иткәндә, кадрлар резервын рәсмиләштергәндә шулай ук дус хәлләр турында гражданнар мөрәжәгатен мониторинглау	ТР Яңа Чишмә МР БК	2026-2028 еллар	күзәтү нәтижеләре буенча тапшырылган документлар саны, берәмлек	4	4	4
1.7.	Милләтара, конфессияара мөнәсәбәтләргә багышланган чаралар	Яңа Чишмә МР БК мәдәният бүлеге	2026-2028 еллар	катнашучылар һәм тамашачылар саны, мең кеше	50	60	70
1.8.	Хезмәт мигрантлары өчен Россия, Татарстан тарихын һәм Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләрен ачучы китап күргәзмәләрен оештыру	Яңа Чишмә МР БК мәдәният бүлеге	2026-2028 еллар	күргәзмәләр саны, берәмлек	46	46	46
Бурыйч исеме: 2. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләренә этномәдәни үсешенә ярдәм итү һәм гомумроссия гражданлык үзенчәлеген ныгыту							
2.1.	Традицион халык бәйрәмнәрен һәм йолаларын уздыру («Масленица», «Нәүрүз», «Бистә божрасы», «Выля, хут купас!» һ.б.)	Яңа Чишмә МР БК мәдәният бүлеге	2026-2028 еллар	үткәрелгән чаралар саны, берәмлек	37	38	39
2.2.	«Сабантуй» халык бәйрәменә багышланган чаралар оештыру һәм үткәрү	Яңа Чишмә МР БК мәдәният бүлеге Яңа Чишмә МР БК мәгариф бүлеге ТР Яңа Чишмә МР БК ОДМС	2026-2028 еллар	катнашучылар һәм тамашачылар саны, мең	10	11	12
2.3.	Халык ижаты фестивалләре,	Яңа Чишмә МР БК	2026-	катнашучылар һәм	2	2,5	3

	смотрлар, конкурслар	мәдәният бүлеге	2028 еллар	тамашачылар саны, мең			
2.4.	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы авыл жирлекләренен торак пунктлары спартакиадасын уздыру	ТР Яңа Чишмә МР БК ОДМС	2026-2028 еллар	авыл жирлекләре саны, берәмлек	15	15	15
2.5.	Халыкара түземлелек көненә багышланган чаралар циклы	Яңа Чишмә МР БК мәдәният бүлеге ТР Яңа Чишмә МР БК ОДМС	2026-2028 еллар	чаралар саны, берәмлек	50	55	60
3. Бурыч исеме: Милләтара һәм конфессияара тынычлык һәм татулыкка, мигрантларның социомәдәни адаптациясенә һәм интеграциясенә шартлар тудыру һәм ярдәм итү							
3.1.	Мигрантларның социаль-мәдәни адаптациясенә һәм интеграциясенә юнәлтелгән чаралар үткәрү	Яңа Чишмә МР БК мәдәният бүлеге	2026-2028 еллар	инвестиция проектларына жәлеп ителгән чит ил хезмәткәрләре саны	10	12	15
3.2.	Россия Федерациясе Конституциясе көненә багышланган чаралар циклы	Яңа Чишмә МР БК мәдәният бүлеге	2026-2028 еллар	чаралар саны, берәмлек	50	55	65
4. Бурыч исеме: Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында татар, рус һәм башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү өчен шартлар тудыру							
4.1.	Туган тел көненә һәм татар теле көннәренә багышланган чаралар үткәрү	Яңа Чишмә МР БК мәгариф бүлеге	2026-2028 еллар	чаралар саны, берәмлек	100	120	140
4.2.	Рус теле һәм Славян языы һәм мәдәнияте көннәренә багышланган чаралар үткәрү	Яңа Чишмә МР БК мәгариф бүлеге	2026-2028 еллар	катнашучылар саны, мең, кеше	0,7	0,9	1
4.3.	«Татарча диктант» белем бирү акциясен оештыру һәм үткәрү	Яңа Чишмә МР БК мәгариф бүлеге	2026-2028 еллар	үткәрелгән чаралар саны	3	4	4
5. Бурыч исеме: Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруны фәнни-мәгариф һәм мәгълүмати тәэмин итү							
5.1.	Китапханә фондларын	Яңа Чишмә МР БК	2026-2028 еллар	китапларны күпләп	2	2	2

	Россия халыклары эсэрлэре белэн татар һәм рус телләрендә тулыландыру	мәдәният бүлеге		кабул итү процесслары саны, берәмлек			
5.2.	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр торышына мониторинг үткәрү	ТР Яңа Чишмә МР БК	2026- 2028 еллар	күзәтү нәтижәләре буенча тапшырылган документлар саны, берәмлек	4	4	4

Файдаланылган кыскартулар исемлеге:

ТР Яңа Чишмә МР – Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы;

ТР Яңа Чишмә МР БК – Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты;

ТР Яңа Чишмә МР мәдәният бүлеге - Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге;

ТР Яңа Чишмә МР БК мәгариф бүлеге – Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге;

ТР Яңа Чишмә МР БК ОДМС – Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге;

Яңа Чишмә МР ФБП – Яңа Чишмә муниципаль районы Финанс-бюджет палатасы.